

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-319/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy
Sídlo:	Palackého 1351, 571 01 Moravská Třebová
IČO:	62 031 813
Identifikátor:	600 100 570
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Petrem Vágnerem, ředitelem školy a školského zařízení
Zřizovatel:	Město Moravská Třebová
Místo inspekční činnosti:	Palackého 1351, 571 01 Moravská Třebová
Termín inspekční činnosti:	11., 13. a 14. březen 2013

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zejména

- zjišťování a hodnocení personálních podmínek vzdělávání,
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek vzdělávání a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání včetně posouzení souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k cílům stanoveným školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- posouzení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s příslušným ustanovením školského zákona,
- řízení školy a organizace vzdělávání.

Aktuální stav školy

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost základní školy s kapacitou 900 žáků, školní družiny s kapacitou 120 žáků, školního klubu s kapacitou 55 žáků a školní jídelny s kapacitou 1100 strážníků. V letošním školním roce je ve 23 třídách vzděláváno 526 žáků. Kapacita školy je využita pouze z 58 %. Za posledních několik let docházelo k mírnému poklesu počtu žáků, ke změně tohoto trendu došlo v loňském roce (počet žáků vzrostl o 25). Speciální vzdělávací potřeby (dále SVP) byly identifikovány u 22 žáků, z toho pro sedm z nich školská poradenská zařízení doporučila postupovat ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). Dva žáci jsou mimořádně nadaní v pohybových dovednostech. Jejich vzdělávání je uskutečňováno podle IVP zejména vzhledem k časově náročným tréninkům a reprezentaci ve sportovních soutěžích.

Vzdělávací proces je veden podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Cesta k vědění“ (dále ŠVP). Škola prezentuje své zaměření směrem k rozvoji pohybových dovedností a získávání kompetencí v oblasti cizích jazyků. V posledním období je deklarováno úsilí rozvíjet čtenářskou a finanční gramotnost žáků.

Ve školní družině jsou zřízena čtyři oddělení s využitím maximální kapacity. Provoz je zahájen ráno v 6:00 h, odpolední činnost končí v 16:15 h. Vzdělávání je zpoplatněno částkou 150 Kč měsíčně. Činnost školního klubu je realizována pouze formou zájmových kroužků, nabízí aktivity pro žáky všech věkových kategorií. Úplata není stanovena vyjma platby 100 Kč za pololetí v keramickém kroužku (nákup materiálu). Zájmové vzdělávání probíhá podle Vzdělávacího programu školní družiny a školního klubu.

Ve škole pracuje celkem 35 pedagogických pracovníků, přičemž všichni splňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost kromě jedné vyučující, která studuje. U třech těžce zdravotně postižených žáků pracují osobní asistentky. Provoz školní družiny a školního klubu zajišťují čtyři vychovatelky, které rovněž vyučují některé výchovné předměty jako nekvalifikované.

Škola, jejíž součástí je plavecký bazén (17 m dlouhý), zahájila provoz v roce 1974. Je umístěna uprostřed sídlištní zástavby, umožňuje bezbariérový přístup. Od poslední inspekce se částečně zlepšily materiální podmínky školy. Do několika tříd byl pořízen nový nábytek, dokončeno bylo vybavení šaten skříňkami a provedena rekonstrukce učebny přírodopisu. Zvýšila se vybavenost informačními a komunikačními technologiemi (dataprojektory, interaktivní tabule). V minulém školním roce bylo vybudováno nové víceúčelové hřiště.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola disponuje funkčním informačním systémem prostřednictvím přehledně zpracovaných webových stránek www.2zsmtrebova.cz. Přispívá do místního tisku, probíhá spolupráce s rodiči, se zřizovatelem a školami ve městě. Ke vzdělávání přijímá škola všechny děti splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Při přijímacím řízení ředitel školy postupuje ve shodě s platnými zákonnými ustanoveními. Prvky diskriminace a nerovného přístupu ke vzdělávání nebyly inspekční činností zjištěny.

Učební plán byl v době konání inspekce naplňován. Organizace vzdělávání vychází ze ŠVP, personálních a materiálních podmínek školy. V 1. - 7. ročníku byla z disponibilní

dotace posílena výuka tělesné výchovy (plavání), dále výuka anglického jazyka (jedna hodina týdně v 1. a 2. ročníku), výuka českého jazyka a literatury, matematiky a nepovinné předměty. V rámci školního roku jsou organizovány sportovní aktivity, např. lyžařský výcvik, dále adaptační pobyt v přírodě a další.

Společným rysem většiny sledovaných hodin byla nižší variabilita užitých vzdělávacích metod a forem. Převažovalo frontální vedení výuky střídané samostatnou prací žáků, méně byla zařazena týmová spolupráce. Učitelé využívali znalostí a zkušeností žáků, uplatňovali i mezipředmětové vztahy. Žáci měli většinou dostatek času na práci s textem, vyučující kontrolovali čtení s porozuměním a podle potřeby upřesňovali jejich odpovědi. Práce s dalšími zdroji informací ve sledované výuce byla zařazena pouze v jednom případě. Žáci většinou pracovali se zájmem, prokazovali odpovídající znalosti a dovednosti. Při samostatné práci zpravidla nebyly pro rychlejší žáky připravené další úkoly, individuální podpora žáků se SVP byla často redukována na povzbuzování k práci. V nižších ročnících byly častěji zařazovány relaxační chvílky a soutěže. V průběhu sledované výuky učitelé využili interaktivní tabuli k jednoduché prezentaci učiva, dále kopírované materiály a knižní tituly. Činnosti žáků byly místy hodnoceny, jejich vedení k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení bylo v navštívených hodinách zaznamenáno jen ojediněle, výjimku tvořila kvalitně vedená výuka přírodopisu v nejvyšším ročníku.

Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti žáků byla sledována zejména v hodinách českého jazyka a literatury, vlastivědy a společenskovedních předmětů. Žáci jsou vedeni k domácí četbě a k záznamům do čtenářských deníků. Obohacujícím prvkem je tvorba příspěvků do školního časopisu BUM-ČASÁK. Škola dlouhodobě a pravidelně spolupracuje s městskou knihovnou, využívá mj. nabízené besedy se spisovateli, žáci prvních ročníků jsou tzv. *pasováni na čtenáře*. Škola disponuje velkým množstvím svazků beletrie, naučné a odborné literatury, jedná se o jednotlivé tituly i sady knih, ovšem zejména staršího vydání. Je také zapojena do distribuce knih několika nakladatelství. Výraznější výsledky byly zaznamenány v získávání finanční gramotnosti žáků, zejména vlivem dlouhodobě probíhajícího projektu *Rozumíme penězům*.

Klíčové kompetence byly v rámci výuky naplňovány nerovnoměrně. Mnozí žáci měli rezervy v komunikativních dovednostech. Nepříznivým jevem bylo časté dominantní postavení učitele ve vzdělávacím procesu, přičemž žákům nebyl poskytnutý dostatečný prostor k aktivnímu uplatnění a osobnostně sociálnímu rozvoji.

Škola sleduje a vyhodnocuje míru úspěšnosti žáků v jednotlivých obdobích, projednává výsledky na jednáních pedagogické rady a metodických orgánů. Prozatím nebyla důsledně ošetřena problematika hodnocení žáků se SVP, nebyla stanovena kritéria vzhledem k jejich individuálním možnostem. Podíl neprospívajících žáků má stoupající tendenci. V minulém školním roce byl minimální (1,3 %), v pololetí aktuálního roku 4,5 %. Ke zjišťování celkové kvality vzdělávání škola kromě vlastních testů využívá externí hodnotící nástroje zaměřené na zjišťování úrovně znalostí v českém a anglickém jazyce, matematice i v hodnocení studijních předpokladů. V porovnání s ostatními základními školami žáci dosahovali srovnatelné hodnocení, v některých oblastech byly výsledky nad celostátním průměrem (mezi 10 – 20 % nejlepších škol v ČR). Zpětnou vazbu poskytují i přehledy dosažených umístění v soutěžích a olympiádách nebo sledování úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na střední školy.

Žáci nadaní nebo se zvýšeným zájmem o některou vzdělávací oblast jsou motivováni k reprezentaci školy. Úspěchy dosahují i v uměleckých oborech (výtvarná činnost, flétnový soubor), ve výpočetní technice a také v oborech vyžadujících finanční gramotnost.

Ve sportovní oblasti patří mezi nejúspěšnější disciplíny atletika, florbal, plavání, fotbal. Žáci se umísťují pravidelně na předních místech na okresní, krajské i celostátní úrovni. Podrobné výsledky škola zveřejňuje na školních webových stránkách, ve výročních zprávách o činnosti školy i v „Moravskotřebovském zpravodaji“. Mezi další aktivity školy patří „Adopce na dálku“ týkající finančního příspěvku na vzdělání dvou dětí v Indii.

Pedagogové informují zákonné zástupce o výsledcích vzdělávání a o další činnosti během třídních schůzek, prostřednictvím žákovských knížek a při individuálních konzultacích. Nedostatky byly zjištěny v neúplných zápisech výsledků vzdělávání žáků 2. stupně v žákovských knížkách v některých výchovných předmětech.

Výchovné poradenství zajišťují dva vyučující, jeden z nich se věnuje pouze poradenství a pomoci žákům i jejich rodičům při rozhodování o dalším vzdělávání. Spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a na základě diagnostikovaných SVP žáků škola usiluje o tvorbu příznivých podmínek ke vzdělávání. Žáci 1. stupně navštěvují reedukační aktivity v rámci kompenzace vývojových poruch učení. Pro žáky tělesně postižené jsou k dispozici schodištní výtah a osobní asistence. IVP obsahují odlišnosti a redukci učiva podle míry a závažnosti zdravotního postižení. Jsou kvalitně zpracovány a vyhodnocovány, přispívají k vyšší efektivitě vzdělávání.

Oblast prevence rizikového chování zasahuje téměř do všech vzdělávacích předmětů. Dané problematice je ve škole věnována značná pozornost. Činnost metodika prevence je plánovaná a vyhodnocovaná. Jsou zařazovány besedy, přednášky, programy různých institucí, adaptační pobyty žáků 6. ročníků a další aktivity. Závažnější přestupky projednává výchovná komise, která přijímá opatření k nápravě. Přesto je řešeno záškoláctví, kouření, náznaky šikany i samotná šikana. Jsou udělována četná výchovná opatření, ale učitelé nezapomínají rovněž na pochvaly za reprezentaci školy či výjimečné vynikající výsledky ve školní práci.

Škola usiluje o tvorbu bezpečného prostředí pro vzdělávání, je podporován zdravý životní styl. Úrazovost žáků není vysoká, čtenější jsou úrazy při tělesné výchově a o přestávkách. Prevence je řešena opakovaným poučením žáků o pravidlech bezpečnosti a ochraně zdraví.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je zpracován z hlediska cílů, plánovaných aktivit a očekávaných výsledků podle školského zákona a v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Školní vzdělávací program školní družiny a školního klubu odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s příslušným ustanovením školského zákona.

Ředitel školy působí ve funkci šestým rokem, splňuje zákonné předpoklady pro tuto pozici. Má zpracovaný koncepční výhled rozvoje školy do roku 2015. Rozhodovací pravomoci a kompetence vedení školy, tj. ředitele a zástupkyně, jsou stanoveny. Z kontrolní činnosti jsou většinou vyvozovány závěry a opatření s následnou zpětnou vazbou. Povinná dokumentace je vedena, v některých dokumentech byly zjištěny dílčí rezervy (zejména neúplnost či nesprávnost údajů, terminologie v nesouladu se školským zákonem). V rámci možností byly některé nedostatky odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Personální obsazení umožňuje plnit cíle ŠVP. Kolektiv pedagogů je z velké části stabilizovaný, tvoří ho zkušení učitelé i někteří s krátkou pedagogickou praxí. Pozitivem je téměř 100 % míra odborné kvalifikovanosti. Ředitel školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, část vyučujících aktivně využívá širokého spektra vzdělávacích akcí, ostatní se účastní dalšího vzdělávání sporadicky.

Školní budova je pavilonového typu, poskytuje vhodné podmínky a dostatek prostoru pro výuku i relaxaci žáků. Materiální rozvoj školy probíhá plánovitě ve spolupráci se zřizovatelem. Vybavení učebními pomůckami, technikou a sociální zázemí pro žáky i učitele je na odpovídající úrovni. K uskutečňování vzdělávacích cílů má škola celkově nadprůměrné prostorové podmínky (41 učeben, z toho 20 odborných) a příznivé materiální zázemí včetně keramické dílny. Žáci využívají dvou knihoven, ve kterých probíhá výuka a zároveň slouží jako informační centrum. Pro tělesnou výchovu jsou k dispozici dvě tělocvičny, bazén, školní hřiště pro atletické disciplíny a dvě víceúčelové hřiště. K výuce pěstitelství je využíván školní pozemek. Školní družina má čtyři samostatné herny, v minulém období v nich byly obnoveny pouze stoly a židle, ostatní zařízení je většinou zastaralé, místy méně estetické. Materiální podmínky v oblasti ICT jsou na vynikající úrovni. Škola je vybavena 70 počítači s připojením k Internetu, 11 interaktivními tabulemi a další audiovizuální technikou (dataprojektory, digitální kamera, digitální fotoaparát, ozvučovací zařízení). Vedení školy pokračuje v modernizaci vybavení a hledá další zdroje ke zlepšení podmínek vzdělávání.

Škola rozvíjí spolupráci s řadou organizací. Podle vyjádření ředitele je součinnost se zřizovatelem bezproblémová, spočívá zejména v oblasti zajišťování finančních prostředků na provoz školy. V rámci běžných profesních činností škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, úřadem práce, odborem sociálně právní ochrany dětí, Policií ČR, dalšími školami. Partnerskou školou se stala škola v Banské Štiavnici. Významnou součástí aktivit školy je organizace mezinárodních soutěží, aktuálně s názvem „Pod modrou oblohou“ (žakovské kresby s využitím výpočetní techniky). Školská rada vykazuje činnost v souladu se školským zákonem, zajímá se o činnost školy.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele umožňují naplňování ŠVP. Dalším zdrojem financí jsou mj. realizované projekty, prodej obědů cizím subjektům, úplata za zájmové vzdělávání a sponzorské dary.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání jsou dodržovány příslušné právní předpisy. Naplněnost školy vzhledem ke kapacitě je nízká, dosahuje 58 %.

Předností školy je plavecký bazén v areálu školy. Škola posílila výuku tělesné výchovy o plavání, žáci mají možnost dosahovat v tomto sportu vynikajících výsledků.

Personální obsazení školy je z pohledu odborné kvalifikovanosti výborné. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, učitelé nabídek akcí využívají nerovnoměrně. Povinná dokumentace je vedena, místy obsahuje formální nedostatky.

Pro výuku má škola rozsáhlé prostorové podmínky včetně celé řady odborných učeben. Zařízení a vybavení školní družiny je méně podnětné, zastaralé.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Je zajištěna bezpečnost a ochrana žáků, přesto se u některých jedinců vyskytuje rizikové chování. Preventivní působení na žáky je systematické s četnými podpůrnými aktivitami.

Ve vyučování nebyly naplňovány všechny klíčové kompetence s žádoucí intenzitou, komunikativní dovednosti žáků nejsou rozvíjeny v plné míře. Uplatňované metody a formy práce posilují zejména finanční a čtenářskou gramotnost žáků. Přes zjištěné rezervy vytváří vzdělávací nabídka, včetně významných doplňkových aktivit, předpoklady pro úspěšné pokračování žáků ve vzdělávání.

Škola je otevřeným subjektem veřejnosti, má mnoho partnerů, kteří obohacují a podporují vzdělávací nabídku.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina Základní školy Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy ze dne 12. 2. 2010 včetně Dodatku č. 1 ze dne 14. 3. 2012
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích (kapacita ŠD) vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 41300/2007 OŠMS, ze dne 3. 12. 2007
3. Jmenovací dekret do funkce ředitele, čj. MUMT 25601/2007 – 118.1, s účinností od 15. 8. 2007
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k vědění“, platný od 1. 9. 2007
5. Vzdělávací program školní družiny a školního klubu na školní rok 2012/2013
6. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu s platností od 10. 1. 2013
7. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny a školního klubu, školní rok 2012/2013
8. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání, školní roky 2011/2012, 2012/2013
9. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní roky 2011/2012, 2012/2013
10. Třídní knihy, školní rok 2012/2013 (výběr)
11. Třídní výkazy a katalogové listy, školní rok 2012/2013
12. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2012/2013
13. Rozvrh hodin jednotlivých ročníků, školní rok 2012/2013
14. Školní řád, platný ke dni 1. 10. 2012
15. Plán práce, školní rok 2012/2013
16. Koncepce rozvoje pro období 1. 9. 2011 - 31. 8. 2015
17. Záznamy z kontrolní činnosti, školní roky 2011/2012, 2012/2013
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2011/2012
19. Plán výchovného poradenství, školní rok 2012/2013
20. Školní preventivní strategie ze dne 1. 10. 2010
21. Minimální program prevence, školní rok 2012/2013
22. Zápisy z výchovných komisí, školní rok 2012/2013
23. Kniha úrazu žáků, školní roky 2011/2012, 2012/2013

24. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy k datu inspekční činnosti
25. Zápisy z jednání metodických sdružení, školní roky 2011/2012, 2012/2013
26. Přehled prospěchu jednotlivých tříd za 1. a 2. pololetí – školní roky 2011/12, 2012/2013
27. Dokumentace školské rady

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 18. dubna 2013

(razítko)

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová v. r.

Mgr. Ivana Blažková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Blažková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Moravské Třebové dne 19. 4. 2013

(razítko)

Mgr. Petr Vágner, ředitel školy

Mgr. Petr Vágner v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.